

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

23.09.2025 року

м. Новгород - Сіверський

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., інженером - лісопатологом I категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Рідкокашою І. В., провідним інженером лісового господарства філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Півнюком А. М., провідним інженером з охорони і захисту лісу філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Курганським А. Л., лісничим Задеснянського лісництва Гуца Г. М., помічником лісничого Краснохутірського лісництва Єрошенко А. В., ліспочою Лосківського лісництва Петрушанко І. М., лісничим Машівського лісництва Кожушко С. В., лісничим Орликівського лісництва Марченко В. Г., разом з лісовою охороною Задеснянського, Краснохутірського, Лосківського, Машівського та Орликівського лісництв, проведено обстеження насаджень Новгород – Сіверського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **116.7 гектарів.**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Задеснянське лісництво (42.3 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа Виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2024 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
3	3	21.9	7СЗ(100)ЗСЗ(70)	100/70	0.70	1	29/27	36/30	475
7	3	7.2	7СЗ(95)ЗСЗ(70)	95/70	0.70	1	28/28	36/32	410
7	4	5.0	10СЗ	75	0.70	1А	28	32	440
144	1	0.6	10СЗ	80	0.60	1	26	36	345
158	12	2.3	10СЗ+БП+ДЗ	95	0.60	1	29	36	400
158	14	0.7	4СЗ6БП+ОС+ДЗ	60	0.60	1А	25	26	240
158	16	3.0	10СЗ	75	0.60	1А	29	32	405
158	18	1.1	10СЗ+ДЗ	70	0.80	1А	26	28	460
158	30	0.5	9СЗ1ОС+ДЗ+БП	80	0.60	1А	30	32	400

В результаті проведення лісопатологічного обстеження вищевказаних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та куртинний. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпиряцьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки, березового трутовика, березової губки, несправжнього осикового трутовика та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою, бактеріальним раком водянюкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Краснохутірське лісництво (9.5 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2024 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
18	20	1	5.5	8С32ДЗ+ЯЛЕ+ГЗ	75	0.80	1А	30	34	470

Лісопатологічним обстеженням даної ділянки виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження середній, характер всихання дифузний, груповий та куртинний. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев має ознаки ураження гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, короїд типограф, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, несправжнього дубовика трутовика та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою. В насадженні присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2024 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
66	2	1	3.0	7ЯЛЕ2БП1ДЗ+ЛПД	51	0.80	1А	23	24	340
66	3	2	1.0	5С35ЯЛЕ	52	0.80	1Б	26	26	500

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь пошкодження середній, характер всихання груповий та куртинний. При закладанні палеток та на опалій корі відмічено характерні входні та льотні отвори, шлюбні камери, маточні та личинкові ходи короїда типографа. В насадженні наявні дерева з помітною дехромацією хвої та з значною кількістю мертвих гілок. Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика та ознаками ураження раком – сірянкою, смоляним раком. В насадженнях присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними та стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Лосківське лісництво (13.9 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2024 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
6	10		1.3	10СЗ	90	0.60	1	29	36	390
7	19		0.3	7БПЗСЗ	56	0.60	1	20	24	190
7	21	1	1.3	9СЗ1БП	90	0.50	1	29	36	320
7	23		0.7	7СЗЗБП	80	0.60	1А	30	40	345
8	23	1	1.4	10СЗ+ДЗ	90	0.50	1А	31	36	360
9	1		1.0	10СЗ+БП	90	0.60	1А	30	36	410

9	2		1.6	8С32БП	57	0.70	1	22	28	290
9	3		0.4	10СЗ	90	0.60	1А	30	36	410
9	4		2.4	10СЗ+БП	90	0.60	1А	30	36	410
9	5		0.3	7БПЗСЗ	65	0.70	1	20	22	250
9	6	1	3.2	6С34БП	75	0.60	1А	28	36	330

При проведенні лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що деревостани пошкоджені аваріями та стихійними лихами (вітровал та вітролом минулих років). Ступінь пошкодження насаджень середній, характер пошкодження груповий та куртинний. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та верхівками. Також присутні окремі дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. На зламаних та повалених, а також відмираючих деревах відмічено ознаки заселення стовбуровими шкідниками (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди, вусачі та златки) При закладанні палеток відмічено характерні вхідні та вихідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери камбіофагів та ксилофагів.

Машівське лісництво (27.0 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
27	2	10.2	10СЗ	90	0.60	1	28	36	380
46	10	1.6	10СЗ	75	0.70	1А	29	32	470
46	11	3.2	10СЗ	80	0.70	1А	30	36	480
80	12	12.0	7С31БП2АКБ	85	0.70	1	27	36	310

В ході проведення лісопатологічного обстеження вищеперелічених насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дереву у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, березового трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою та бактеріальним раком водяною. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Орликівське лісництво (24.0 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
76	18	7.6	8СЗК2БП	60	0.90	1А	24	26	440
76	21	1.1	8СЗ2БП	60	0.90	1А	24	26	440
97	11	1.9	10СЗ	110	0.60	1	28	32	380
97	16	1.4	7СЗ(58)ЗСЗ(80)	58/80	0.90	1А	24/26	26/36	480

132	5	12.0	10СЗ	95	0.70	1	27	32	425
-----	---	------	------	----	------	---	----	----	-----

Під час проведення лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що деревостани пошкоджені аваріями та стихійними лихами (вітровал та вітролом минулих років). Ступінь пошкодження насаджень середній, характер пошкодження груповий та куртинний. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та верхівками. Також присутні окремі дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. На зламаних та повалених, а також відмираючих деревах відмічено ознаки заселення стовбуровими шкідниками (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди, вусачі та златки) При закладанні палеток відмічено характерні вхідні та вихідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери камбіофагів та ксилофагів.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено пошкодження аваріями та стихійними лихами, стовбуровими шкідниками та ураження інфекційними хворобами, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження хвороб та шкідників. Зважаючи на пошкодження аваріями та стихійними лихами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях стовбурових шкідників та інфекційних хвороб рекомендовано керуватись п. 12 – 26 «Санітарних правил в лісах України» провести у 2026 році заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **116.7 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже ліквідація наслідків аварій та стихійних лих, попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб та розмноження стовбурових шкідників можливе тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

- 1 – ДСЛП «Харківлісозахист»;
- 2 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства;
- 3 – Філія «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Підписи:

	С. В. Воробей
	А. Д. Воробей
	І. В. Рідкокаша
	А. М. Півнюк
	А. Л. Курганський
	Г. М. Гуща
	А. В. Єрошенко
	І. М. Петрушанко
	С. В. Кожушко
	В. Г. Марченко

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

25.11.2025 року

м. Новгород - Сіверський

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., помічником начальника Новгород – Сіверського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Півнюком А. М., провідним інженером з охорони і захисту лісу філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Курганським А. Л., лісничим Костобобрівського лісництва Куксенко М. О., лісничим Орликівського лісництва Марченко В. Г., лісничим Семенівського лісництва Савосько С. І., лісничим Узруївського лісництва Шульга С. М., разом з лісовою охороною Костобобрівського, Орликівського, Семенівського та Узруївського лісництв, проведено обстеження насаджень Новгород – Сіверського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **156.7 гектарів.**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Костобобрівське лісництво (52.0 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа Виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
37	15	6.7	9С31БП	83	0.70	1А	28	36	415
65	7	35.1	9С31БП	82	0.80	1	26	36	415
68	15	4.3	10С3+БП	95	0.60	1	27	36	360
68	23	5.9	10С3	95	0.70	2	26	36	420

В результаті проведення лісопатологічного обстеження вищевказаних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та куртинний. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки, березового трутовика, березової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком - сірянкою, бактеріальним раком - водяною. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Орликівське лісництво (1.3 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
133	2	1.3	10С3	90	0.60	1	27	32	360

В ході лісопатологічного обстеження даного насадження встановлено, що деревостан пошкоджено аваріями та стихійними лихами (вітровал та вітролом). Ступінь пошкодження

насаджень слабкий, характер пошкодження груповий та куртинний. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та верхівками. Також присутні окремі дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. На зламаних та повалених, а також відмираючих деревах відмічено ознаки заселення стовбуровими шкідниками (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди, вусачі та златки) При закладанні палеток відмічено характерні вхідні та вихідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери камбіофагів та ксилофагів.

Семенівське лісництво (56.3 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
64	8	1	12.0	10СЗ+ДЗ+БП	85	0.70	1	28	40	440
169	3		16.2	7СЗЗБП	72	0.70	1А	26	32	330
169	6	1	5.3	10СЗ+БП	100	0.60	1	29	44	400
194	5		16.0	10СЗ	100	0.70	1	29	40	470
195	5		6.8	10СЗ+ОС	77	0.70	1А	28	36	440

При проведенні лісопатологічного обстеження вищевказаних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами, пошкодження стовбуровими шкідниками, аваріями та стихійними лихами (вітровал, вітролом). Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки, березового трутовика, березової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою, бактеріальним раком водяною. В насадженнях присутня значна кількість дерев вивернутих з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерев з підірваною кореневою системою та з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Узруївське лісництво (47.1 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2024 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
11	29	12.2	10СЗ+БП	84	0.70	1А	30	32	495
15	10	4.7	10СЗ+БП	70	0.80	1А	27	28	490
15	11	13.5	8СЗЗБП	70	0.85	1А	28	28	475
20	4	0.2	6СЗ(75)4СЗ(60)	75/60	0.80	1А	28/26	30/24	480
42	1	4.2	8СЗЗБП	70	0.70	1А	28	30	400
111	7	12.3	10СЗ+ДЗ+БП	80	0.70	1А	30	36	450

Лісопатологічним обстеженням вищеперелічених насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та

пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, березового трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком - сірянкою та бактеріальним раком - водяною. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено пошкодження аваріями та стихійними лихами, стовбуровими шкідниками та ураження інфекційними хворобами, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження хвороб та шкідників. Зважаючи на пошкодження аваріями та стихійними лихами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях шкідників та хвороб рекомендовано керуватись п. 12 – 26 «Санітарних правил в лісах України» провести у 2026 році заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **156.7 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже ліквідація наслідків аварій та стихійних лих, попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб та розмноження стовбурових шкідників можливе тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

1 – ДСЛП «Харківлісозахист»;

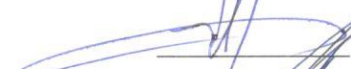
2 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства;

3 – Філія «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Підписи:

 Є. В. Воробей

 А. М. Півнюк

 А. Л. Курганський

 М. О. Куксенко

 В. Г. Марченко

 С. І. Савосько

 С. М. Шульга